

BIZTONSÁGI ADATLAP

készült a 1907/2006/EK, a 453/2010/EU és a 1272/2008/EK rendeletnek megfelelően

1. szakasz: Az anyag/készítmény és a vállalat/vállalkozás azonosítása

1.1. Termékazonosító: **CIVIS mosogatópor**

1.2. Azonosított felhasználás: tisztítószer, mosogatópor

Ellenjavallt felhasználás: fentitől eltérő

1.3. A biztonsági adatlap szállítójának adatai: **CIVIS CLEAN KFT.**

3598 Nagycsécs, Lócsei út 11.

Telefon: 06 30 746-1090

A biztonsági adatlapért felelős személy elérhetősége: juhasz.janos@vipmail.hu

1.4. Sürgősségi telefon: Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat (ETTSZ):

napközben (36) 1 476 6464

éjjel-nappal hívható szám: (36) 80 20 11 99

2. szakasz: A veszélyek meghatározása

2.1. **A keverék osztályozása:** a vonatkozó uniós szabályozások (67/548/EGK (DSD¹) és 1999/45/EK (DPD²) irányelvek, valamint 1272/2008/EK (CLP³) rendelet szerint **a termék veszélyes keverék.**

2.1.1. **Osztályozása a DPD szerint:** Xi, R 36

2.1.2. **Osztályozása a CLP szerint:** Eye Irrit. 2

A rövidítések jelentését lásd a 16. szakaszban.

2.2. **Címkézési elemek:** piktogram: GHS07, Figyelmeztetés: FIGYELEM

FIGYELEM

A keverék veszélyeire/kockázataira figyelmeztető H-mondat:

H319 Súlyos szemirritációt okoz.

Óvintézkedésre vonatkozó P-mondatok:

P102 Gyermekektől elzárva tartandó.

P103 Használat előtt olvassa el a címkén közölt információkat.

P261 Kerülje por belélegzését.

P305 + P351 + P338 SZEMBE KERÜLÉS esetén: Több percig tartó óvatos öblítés vízzel. Adott esetben a kontaktlencsék eltávolítása, ha könnyen megoldható. Az öblítés folytatása.

P501 A tartalom/edény elhelyezése hulladékként: a helyi előírások szerint.

Veszélyt meghatározó összetevő: nátrium-karbonát, nátrium-dodecil-benzolszulfonát

Összetevők a 648/2004/EK rendelet szerint: 5 – 15% anionos felületaktív anyag, Illatanyagot (LIMONENE) tartalmaz.

2.3. **Egyéb veszély, információ:**

Fizikai-kémiai veszély: nem tűzveszélyes, savval érintkezve hevesen reagál, szén-dioxid fejlődik.

Egészségkárosító veszély: Szembe jutva irritál, tartós érintkezés esetén súlyos szemkárosodást okozhat. Belélegezve légúti irritáció, köhögés léphet fel. Lenyelve ártalmatlan lehet. Hosszas és többszöri érintkezése a bőrrel irritációt válthat ki.

Környeztkárosító hatás: Előírászerű kezelés, tárolás és ártalmatlanítás esetén a környeztkárosító hatás kockázatával nem kell számolni.

A PBT, a vPvB-értékelés: nincs adat.

¹ Dangerous Substance Directive: 67/548/EGK irányelv és módosításai

² Dangerous Product Directive: 1999/45/EK irányelv és módosításai

³ Classification, Labelling and Packaging: 1272/2008/EK rendelet és módosításai

3. szakasz: Összetétel, vagy az összetevőkre vonatkozó adatok

Kémiai jelleg: a termék keverék, szilárd por.

Veszélyes összetevők	Koncentráció	DSD: veszélyjel, R-mondat CLP: veszélyosztály, kód, H-mondat
Nátrium-karbonát CAS-szám: 497-19-8 EU-szám: 207-838-8 Index-szám: 011-005-00-2	30 – 50%	DSD: Xi, R 36 CLP: Eye Irrit. 2, H 319
Nátrium-dodecil-benzolszulfonát* CAS-szám: 25155-30-0 EU-szám: 246-680-4	5 – 15%	DSD: Xn, R 21/22, Xi, R 36 CLP: Acute Tox. (oral, dermal) 4, H302, H312, Eye Irrit. 2, H319

* nincs harmonizált uniós osztályozása, em osztályozott anyag, besorolása az ECHA notifikációk többsége szerinti, lásd: <http://echa.europa.eu/hu/information-on-chemicals/cl-inventory-database/-/cl-inventory/view-notification-summary/100187>

A termék egyéb összetevői nem tekinthetők a hatályos jogszabályok szerint veszélyes anyagnak, vagy koncentrációjuk a készítményben nem éri el azt a mértéket, amely fölött jelenlétüket a veszélyesség szerinti besorolásnál fel kell tüntetni, illetve figyelembe kell venni.

A veszélyjelek, veszélyességi osztályok, kategóriák, R- és H-mondatok a tiszta komponensre vonatkoznak, a készítmény veszélyesség szerinti besorolását a 2. szakasz adja meg.

Az R- és H-mondatok teljes szövegét, valamint a rövidítések jelentését lásd a 16. szakaszban.

4. szakasz: Elsősegély-nyújtási intézkedések

4.1. Elsősegély-nyújtási intézkedések ismertetése

Általános tudnivalók: távolítsuk el a sérültet a veszély forrásától. Öntudatlan, vagy görcsös állapotban lévő beteggel folyadékot itatni vagy annál hányást kiváltani nem szabad! Az elszennyeződött ruházatot, lábbelit vessük le és az újbóli használat előtt tisztítsuk meg.

Az elsősegélynyújtás szakszerűsége és gyorsasága nagyban csökkentheti a tünetek kialakulását és súlyosságát.

Szembejutás esetén: Alapos szemöblítést kell végezni folyóvízzel legalább 10 percig a szemhéjszélek széthúzása és a szemgolyó állandó mozgatása közben. Panaszok esetén szakorvoshoz kell fordulni.

Bőrrejutás esetén: A por leseprése után a bőrt folyóvízzel alaposan mossuk le. Bőrpanasz állandósulása esetén forduljunk orvoshoz.

Lenyelés esetén: A szájüreget vízzel alaposan ki kell öblíteni. Lassan itassunk sérülttel 1-2 pohár vizet a készítmény hígítása érdekében. NE HÁNYTASSUNK! Forduljunk orvoshoz.

Belélegzés esetén: A sérült személyt minden esetben távolítsuk el a szennyezett levegőjű helyiségből, vigyük friss levegőre. Porbelélegzés után fellépő panaszok esetén forduljunk szakorvoshoz.

4.2. A legfontosabb – akut és késleltetett – tünetek és hatások: szem- és nyálkahártya-irritáció.

4.3. A szükséges azonnali orvosi ellátás és különleges ellátás jelzése: Ha mérgezési tünetek jelentkeznek, vagy mérgezés gyanúja merül fel, azonnal hívjunk orvost és mutassuk meg a termék címkéjét, ill. biztonsági adatlapját.

Megjegyzés az orvos számára: kezeljen a tüneteknek megfelelően.

5. szakasz: Tűzvédelmi intézkedések

5.1. Megfelelő oltóanyag: vízszugár; alkalmatlan oltóanyag nincs, válasszon a környezetben égő anyagok alapján.

Alkalmatlan oltóanyag: Erős vízszugár a termék felhabzását okozhatja.

5.2. A keverékből származó különleges veszélyek: az égés során szén-oxidok, kén-oxidok fejlődhetnek.

5.3. Tűzoltóknak szóló javaslat: teljes védőöltözet, a környezet levegőjétől független légzőkészülék.

6. szakasz: Intézkedések véletlenszerű expozíciónál

6.1. Személyi óvintézkedések, egyéni védőeszközök és vészhelyzeti eljárások: Megfelelő szellőzést biztosítani kell. Kerüljük el a termék bőrrel, szemmel való érintkezését, a termék porát ne lélegezzük be! Nagy mennyiségek mentesítése esetén egyéni védőfelszerelés (porálarc/P2 szűrőbetétes légzőkészülék, védőkesztyű, védőszemüveg) használata szükséges, lásd még a 8. szakaszt is!

6.2. Környezetvédelmi óvintézkedések: A terméket kezelés, hígítás nélkül ne juttassuk csatornába, felszíni vizekbe, illetve talajvízbe.

6.3. A területi elhatárolás és a szennyezésmentesítés módszerei és anyagai: Kerüljük a porképződést, porfelhalmozódást, szellőztessünk! A kiszóródott terméket felporzás mentesen seperjük össze, és a használatra alkalmatlanná vált részét szorosan záródó tartályban, felcímkézve tároljuk a helyi előírásoknak megfelelően történő megsemmisítésig. A maradékot bő vízes felmosással lehet feltakarítani, sok vízzel kell öblíteni. A csúszásveszélyre legyünk figyelemmel!

6.4. Hivatkozás más szakaszokra: lásd még a 7., 8. és 13. szakaszokat.

7. szakasz: Kezelés és tárolás

7.1. A biztonságos kezelésre irányuló óvintézkedések: Körültekintő munkával el kell kerülni, hogy a termék szembe, bőrre kerüljön. Óvakodjunk a termék porának belélegzésétől!

7.2. A biztonságos tárolás feltételei, az esetleges összeférhetlenséggel együtt: Hűvös, száraz helyen, napfénytől védve, eredeti, bontatlan csomagolásban, jól lezárva, élelmiszerektől, italoktól, takarmányoktól elkülönítve, savaktól távol kell tárolni. Gyermekek kezébe nem kerülhet!

7.3. Meghatározott végfelhasználás (végfelhasználás): tisztítószer, mosogatószer. A felhasználók mindig olvassák el a használati útmutatót, és tartsák be a biztonságos kezelésre és felhasználásra vonatkozó utasításokat.

8. szakasz: Az expozíció ellenőrzése/egyéni védelem

8.1. Ellenőrzési paraméterek

Foglalkozási expozíciós határérték/a munkahelyi levegőben megengedett határérték:

A levegőben lebegő részecskék veszélyes koncentrációja gyorsan kialakulhat kiszórás/szóródás esetén, ismert határértékek:

por: MAK: 6 mg/m^3 – német határérték.

MAK (Maximale Arbeitsplatz-Konzentration): a legmagasabb megengedhető munkahelyi koncentráció, amely a jelenlegi ismeretek szerint nem káros az egészségre és nem jelent elfogadhatatlan kockázatot még ismételt és hosszas kitettség esetén sem

TWA: 10 mg/m^3 (teljes por), 3 mg/m^3 , (respirábilis, a tüdőbe is bejutó frakció) – ACGIH⁴

TWA (Time Weighted Average): 8 órás munkavégzésre vonatkozó átlagos koncentráció, mellyel történő expozíció megengedhető.

nátrium-karbonát: TWA: 3 mg/m^3 , STEL: 6 mg/m^3 (Kínai Népköztársaság)

TWA: Time Weighted Average, 8 órás munkavégzésre vonatkozó átlagos koncentráció, mellyel történő expozíció megengedhető.

STEL: Short-Term Exposure Limit, rövid idejű munkavégzésre vonatkozó megengedhető koncentráció.

Elérhető DNEL⁵ értékek:

Nátrium-karbonát:

Foglalkozásszerű felhasználók: DNEL (inhalációs expozíció, hosszan tartó, lokális hatás): 10 mg/m^3

Lakossági felhasználók: DNEL (inhalációs expozíció, rövid ideig tartó expozíció, lokális hatás): 10 mg/m^3

8.2. Az expozíció ellenőrzése

Körültekintően végzett munkával meg kell előzni a termék porával történő expozíciót: szembe jutását, belélegzését, bőrre kerülését.

⁴ ACGIH: American Conference of Governmental Industrial Hygienists

⁵ DNEL - DERIVED NO EFFECT LEVEL (a származtatott hatásmentes humán-expozíció szintje)

Higiéniiai intézkedések:

- Munka közben étkezni, inni és dohányozni nem szabad!
- A munka befejezése után alapos kézmosás szükséges.

Személyi védőfelszerelések:

- **Légutak védelme:** megfelelő szellőzés esetén nem szükséges.
- **Szemvédelem:** ha a szembekerülés veszélye fennáll (mentesítésnél, nagy mennyiségek kezelése esetén stb.), akkor védőszemüveg vagy védőálarc használata szükséges.
- **Kézvédelem:** érzékeny bőrű embereknek, illetve rendszeres használat és/vagy nagy mennyiségek kezelése, mentesítése esetén védőkesztyű használata ajánlott.

9. szakasz: Fizikai és kémiai tulajdonságok**9.1. Az alapvető fizikai és kémiai tulajdonságokra vonatkozó információ**

Halmazállapot:	szilárd
Megjelenési forma	por
Szín:	világos
Szag:	termékre jellemző
Térfogattömeg:	700 gramm/liter
pH (1%-os vizes oldat):	10 - 11
Oldhatóság vízben:	korlátlan
Robbanási tulajdonság:	nem robban
Oxidáló tulajdonság:	nem oxidál

9.2. Egyéb információk: gőznyomás, gőzsűrűség, $\log P_{o/v}$: nincs adat

10. szakasz: Stabilitás és reakciókészség

10.1. Reakciókészség: a termék savakkal reagál, szén-dioxid fejlődik. Vízben oldva erős lúgos oldat képződik.

10.2. Kémiai stabilitás: közönséges körülmények (szokásos hőmérséklet- és nyomásviszonyok, valamint a 7. szakasz alatt előírt tárolási körülmények) között a termék stabil.

10.3. A veszélyes reakciók lehetősége: savakkal hő- és szén-dioxid fejlődés közben reagál.

10.4. Kerülendő körülmények: hő, nedvesség a tárolás során.

10.5. Nem összeférhető anyagok: savak, erős oxidálószer.

10.6. Veszélyes bomlástermékek: nem ismert, tűz, égés esetén lásd az 5. szakaszt.

11. szakasz: Toxikológiai adatok

11.1. A toxikológiai hatásokra vonatkozó információ: A készítménnyel toxikológiai vizsgálatokat nem végeztek, megítélése kizárólag az összetevőkre vonatkozó toxikológiai adatok, azok osztályozása és koncentrációja alapján a CLP rendelet előírásainak megfelelően történt.

Az összetevők akut LD_{50} értékei alapján a termék becsült akut orális, dermális ATE értéke >2000 mg/ttkg

A termék reverzibilis szemkárosodás 2. kategóriába sorolandó, a 1272/2008/EK rendelet 3.3.3. táblázata alapján mivel a szemkárosodás 2 kategóriába sorolt összetevői koncentrációja $\geq 10\%$.

A nátrium-karbonátra vonatkozó értékek:

orális LD_{50} (patkány): > 2800 mg/ttkg, dermális LD_{50} (nyúl): > 2000 mg/ttkg

LC_{50} (patkány, 4 óra): > 2,3 mg/l – OECD 403; légúti irritáció lehetséges.

Bőrirritáció: nem irritál. Szemirritáció: irritál.

Bőr- és légúti szenzibilizáló: nem ismeretes.

Csírsejt-mutagenitás: állatkísérletekben nem mutat.

Rákkeltő hatás: nem ismeretes.

Reprodukciós toxicitás, célszervi toxicitás egyszeri, ill. többszöri expozíció esetén: nem jellemző, nincs adat

11.2. A készítmény expozíciójának várható hatásai, tünetek: Szembe kerülve irritál, vörösödést, könnyezést vált ki. Hosszas és gyakori érintkezés esetén a bőrt irritálhatja. Pora irritálhatja a légutakat, az orr és a garat nyálkahártyáját. Lenyelve nyálkahártya, ill. gyomor-bélrendszer irritációját okozhatja.

12. szakasz: Ökológiai információk

12.1. Toxicitás: A termékkel célzott vizsgálatokat nem végeztek, megítélése az összetevőkre vonatkozó ökotoxikológiai adatok alapján a CLP-rendeletnek megfelelően történt. A termék nem osztályozandó környezetre akut, illetve krónikus veszélyt jelentő keveréknek.

A nátrium-karbonát toxicitása a vízi élőlényekre:

LC₅₀ (naphal, 96 óra): 300 mg/l; EC₅₀ (*Daphnia magna*, 48 óra): 265 mg/l

12.2. Perzisztencia és lebonthatóság: szervesetlen anyagra nem releváns.

12.3. Bioakkumuláció: nem valószínűsíthető.

12.4. Mobilitás a talajban: nincs adat, valószínűsíthetően mobilis.

12.5. A PBT, vPvB értékelés: a szervesetlen nátrium-karbonát nem PBT, nem vPvB a REACH kritériumai alapján.

12.6. Egyéb információ: a terméket és maradványait a közcatornába, élővizekbe, talajba juttatni nem szabad. Nem szabad a közművek szennyvízcsatornába, valamint a természetes felszíni vizekbe és a talajvízbe juttatni. Ha hígított formában a szennyvízcsatornába vezetik, az erre vonatkozó helyi előírások (pl.: pH-érték) követhetők.

13. szakasz: Ártalmatlanítási útmutató

13.1. Hulladékkezelési szempontok: a termék maradványainak és hulladékainak kezelésére a 98/2001. (VI.15.) Kormányrendeletben foglaltak az irányadók.

A termék hulladékának besorolása a 72/2013. (VIII.27.) VM rendelet alapján történt. A hulladékulcs felhasználási terület és a körülmények folytán változhat.

13.2. Hulladékulcs/EWC-kód): 20 01 29 veszélyes hulladék

20 TELEPÜLÉSI HULLADÉK (HÁZTARTÁSI HULLADÉK ÉS A HÁZTARTÁSI HULLADÉKHOZ HASONLÓ KERESKEDELMI, IPARI ÉS INTÉZMÉNYI HULLADÉK), BELEÉRTVE AZ ELKÜLÖNÍTETTEN GYŰJTÖTT FRAKCIÓT IS

20 01 elkülönítetten gyűjtött hulladék frakciók (kivéve 15 01)

20 01 29* veszélyes anyagokat tartalmazó mosószerek

A csomagolási hulladékkal kapcsolatos hulladékgazdálkodási tevékenységet a 442/2012. (XII. 29.) Kormányrendelet szabályozza.

14. szakasz: Szállítási információk

A termék a veszélyes áruk nemzetközi szállítását szabályozó egyezmények szerint **nem veszélyes áru**.

15. szakasz: Szabályozással kapcsolatos információk

15.1. A keverékkel kapcsolatos biztonsági, egészségügyi és környezetvédelmi előírások/jogszabályok

Vonatkozó közösségi joganyagok

CLP-rendelet: 1272/2008/EK és módosításai

REACH rendelet: 1907/2006/EK és módosításai

DSD és DPD-irányelv: 67/548/EGK és 1999/45/EK és módosításai

Tisztítószer-rendelet: 648/2004/EK és módosításai

98/24/EK irányelve a munkájuk során vegyi anyagokkal kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók egészségének, biztonságának védelméről

Foglalkozási expozíciós határértékek: 91/322/EK rendelet és módosítása; 2000/39/EK irányelv és módosításai

Vonatkozó nemzeti joganyagok

Tisztítószeresek: 270/2005. (XII.15.) Korm. rendelet a mosó- és tisztítószeresek hatóanyagai biológiai lebonthatóságának ellenőrzéséről és az információszolgáltatás rendjéről;

329/2012. (XI.16.) Korm. rendelet a mosó- és tisztítószeresek forgalombahozatalának feltételeiről és az ellenőrzés rendjéről

- Munkavédelem:** az 1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről;
25/2000. (IX.30.) EüM-SzCsM együttes rendelet a munkahelyek kémiai biztonságáról;
33/1998. (VI.24.) NM rendelet a munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről;
3/2002. (II.8.) SzCsM-EüM együttes rendelet a munkahelyek munkavédelmi követelményeinek minimális szintjéről;
- Kémiai biztonság:** 2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról és módosításai, a veszélyes anyagokkal és a veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes eljárások, illetve tevékenységek részletes szabályairól szóló 44/2000. (XII.27.) EüM rendelet és módosításai
- Környezetvédelem:** 1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól;
2012. évi CLXXXV. törvény a hulladékokról;
98/2001. (VI.15.) Korm. rendelet a veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről; 72/2013. (VIII.27.) VM rendelet a hulladék jegyzékről;
- Tűzvédelem:** az 1996. évi XXXI. törvény a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról; az 54/2014. (XII.5.) BM rendelet az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról

15.2. Kémiai biztonsági értékelés: nem készült.

16. szakasz: Egyéb információk

A biztonsági adatlap nem arra szolgál, hogy a termék bizonyos tulajdonságait garantálja, nem helyettesíti a termékspecifikációt.

A biztonsági adatlapban foglalt információk, adatok és ajánlások ismereteink és tájékozottságunk legjaván alapszanak, és azokat a kiadás időpontjában pontosnak, helytállóknak ismerjük, arra szolgálnak, hogy a termék biztonságos kezelését és felhasználását segítsék.

A terméket tárolni, kezelni és felhasználni kizárólag a használati utasításban leírtaknak megfelelően lehet.

16.1 A 2. és 3. szakaszban feltüntetett R- és H-mondatok, rövidítések:

Xi: Irritatív, Xn: Ártalmas

R 21/22	Bőrrel érintkezve és lenyelve ártalmas
R 36	Szemizgató hatású

A CLP-veszélyességi osztályok rövidítései, a rövidítések utáni számok (1-4) az osztályon belüli kategóriát jelentik, a nagyobb számok kisebb veszélyt jelentenek:

Acute Tox.: akut toxicitás; Eye Irrit.: szemirritáció; oral: szájon keresztül, dermal: bőrrel érintkezve

H302	Lenyelve ártalmas
H312	Bőrrel érintkezve ártalmas.
H319	Súlyos szemirritációt okoz.

Adatlaptörténet: az adatlap 2013. december 2-án készült 3.0-HU verzió felújítása, a felújítás a CLP-rendeletnek történő megfelelést célozza. Az adatlap verziószáma: 4.0-HU készült 2015. május 20-án.